

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

22. An Confessarius, qui culpabiliter non obligavit pœnitentem ad
restitutionem, peccet, & teneatur ipse restituere? Ex part. 2. tr. 16. &
Misc. 2. res. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

verbi gratia, singulis septimanis Litanis. Ex part. 9. tract. 7. & Misc. 2. Ref. 46.

§. 1. Olim interrogatus fui de hoc casu, & respondi, non fuisse adendum Confessarium: quia verba accipienda sunt in significacione visitationi, & sub nomine Litaniarum non includuntur Preces, & Oraciones sublequentes. Vnde idem dicendum est, si quis votum emisisset recitandi Litanias, vel aliquid votum fuisset commutatum in recitandis, v.g. singulis septimanis Litanis. Nunc verò inuenio, omnia supra dicta confirmare Patrem Bordonum in consil. Regul. tom. 2. ref. 45. n. 30. vbi sic ait: [Nominem Litaniarum, quod est secundum probandum, veniunt non solum invocaciones Sanctorum, verum etiam sublequentes liberationes, & rogaciones usque ad Oracionem Dominicam, & non vltiores Preces, vt colligitur ex Rubrica Breviarij pro diebus Rogationum, quae habet haec verba: Hodie qui non interfunt Processioni Litaniarum, dicant illas priuatim post Matutinum cum suis Precibus, & Oracionibus, sine Psalmis Penitentibus. Si enim sub nomine hoc Litaniarum comprehenderentur sublequentes Preces, & Oraciones, has expressisset frustra: cum ergo ex illorum expresseione constet diuersitas; obligatus ad Litanias recitandas non tenetur progredi ad Preces, & Oraciones; sed eas absoluit Oracione Dominica.] Ita ille.

RESOL. XXI.

An qui habet penitentiam à Confessario per annum singulis diebus, & recitare Coronam B. Virginis, vel Litanias, satisfaciatur, si recitet simul intra paucos dies?

Et an si penitentia sit, v. g. iniuncta de ieiunando diebus Veneris, vel Sabbathi vnus mensis, vel anni, si per impotentiam illis diebus non possit ieiunare, teneatur alio die ieiunare?

Et an qui habuit penitentiam cum circumstantia eam adimplendi flexis genibus coram imagine tali, peccet mortaliter aliter faciendo? Ex part. 10. tract. 3. §. & Misc. 5. Refol. 1. 2.

ieiunare, licet Cardinalis Lugo de penitent. dispensatione 25. num. 88. putet teneri, quia in hoc casu non respicit Confessarius principaliter diem, vel tempus, & ita qui in aliquo dierum illius temporis non ieiunat, tenetur in alio die postea ieiunare. Vtraque opinio est probabilis.

3. Nota hic obiter cum Quintanadueña de Iubileo duabus hebdomadis, c. 6. n. 11. [ann quando se da la penitencia con estas circunstancias que sea de rodillas de ante de tal imagen no es necessario se hagan de baxo de mortal.] Sed de hoc ego alibi.

Alibi infra in Ref. 54 & in aliis §§. eius not.

RESOL. XXII.

An Confessarius, qui culpabiliter non obligauit penitentem ad restitutionem, peccet, & teneatur ipse restituere? Ex part. 2. tract. 16. & Misc. 2. Ref. 1.

§. 1. D Idacus Nugnus in addit. ad 3. part. tom. 2. par. 8. artic. 4. dub. 6. fol. mibi 275. & Zarnard. in direct. Confess. part. 2. pr. 7. cap. 26. dub. 3. docent sententiam affirmatiuam, sic etiam docet Gabriel in 4. distincti. 15. quæst. 2. artic. 3. Syluester. ver. vjura 7. quæst. 2. præter alios neotericos, quos citat Bonacina vbi infra. Et ratio est, quia tam Parochus, quam alius Confessarius (nam gerit vices Parochi) tenetur ex officio docere penitentem necessaria. Ergo, cum nõ admonet penitentem restituere, non adimplet id quod debet. Ergo, ait Nugnus, tenetur ipse ad restitutionem, quia non admonendo virtualiter dicit illum non teneri, atque adeo est causa moralis, vt penitens non restituat, & consequenter est causa damni alterius tertij, & ideo si non est aliud remedium, ipse tenebitur ad restitutionem, quia verè intulit damnum contra iustitiam, tacendo; quando loqui tenebatur.

2. Verum contraria sententia semper visa est mihi probabilior, & sæpius illam in praxi sequutus sum. Dico igitur non solum Confessarios, sed Prælatos & Parochos, quando ex ignorantia etiam vincibili non obligant penitentem ad restituendum, ad nullam restitutionem teneri: nam officium, quod Confessario ex iustitia incumbit, solum est in ordine ad spiritualia, & negligens in officio, contra religionem peccat potius, quam contra iustitiam. Et ita amplexi sunt hanc sententiam nouissime Martinus Bonac. de rest. disp. 1. q. 2. punct. 1. n. 13. & præter DD quos ipse citat, tenent etiam hanc opinionem Filliuc. in qq. moral. tom. 1. tract. 7. c. 2. n. 374. Malderus in 2. 2. tract. 5. c. 3. dub. 24. Bartholomæus à S. Faustino in speculo Confessar. disp. 4. q. 1. 2. 1. n. 7. & 8. Egidius de Coninch. de Sacra. disp. 8. dub. 16. num. 144. & Rebellius de oblig. in sp. 2. lib. 17. q. vlt. n. 12. & p. 1. lib. 2. q. 14. sect. 8. n. 65. Hæc sententia limitanda est, modò Confessarius non dicat penitentem obligatum restituere, vt non restituat, vel faciat restituere cum non teneatur. Ita Suárez in 3. p. tom. 4. disp. 3. sect. 6. Rebellius, & alij.

3. Ad argumentum Nugni, patet ex dictis responsio. Nam Confessarius non tenetur ex officio temporalibus creditorum bonis prospicere, cum ab illis mercedem non accipiat, nec eorum gratia officium habeat, sed solum ad procurandum bonum penitentis. Vnde quamuis ipsi quidem penitenti teneatur Confessarius ex officio iniungere restitutionem, non tamen ad hoc tenetur obligatione iustitiae, quam habet erga creditorem, sed ex obligatione erga penitentem, qua tenetur salutem spirituali eius consulere: quare si id negligat peccabit quidem, sed non tenebitur ad restitutionem.

RESOL.

TION
ORA
IOM
III

Sup. hoc supra in tr. 4. ex lara doctrina Ref. 1. cursum in principio, & ad medium §. 1. ver. aut non obligabit & prope finem §. Sed hæc. à ver. cum non teneri, & in to. 8. tr. 7. ex doctrina Ref. 34. §. 2. inter mediū & finem, ver. nec Confessarius. & quamuis pro casu excommunicacionis legis tamen in to. 4. tr. 3. Ref. 57. prope finem, à ver. Adde.

2. Nota etiam hic obiter dictum Patrem Leandrum vbi supra, quæst. 78. docere quod si penitentia sit iniuncta, verbi gratia de ieiunando diebus Veneris, vel Sabbathi vnus mensis, vel anni, si per impotentiam illis diebus non possit ieiunare; non teneri alio die ieiunare, quia è contra existimo, quod communiter Confessarij respiciant tempus, ac præfigant diem, & forte in memoria Passionis Christi Domini, & eius Virginis Matris, elapso illo die, non tenebitur penitens, cum sit onus eius, in alio